

ISMA University of Applied Sciences

Scientific and pedagogical internship

**PROBLEMS AND STRATEGIES
FOR THE DEVELOPMENT OF PEDAGOGICAL
AND PSYCHOLOGICAL EDUCATION
IN UKRAINE AND EU COUNTRIES**

June 21 – July 31, 2021

**Riga, Latvia
2021**

Scientific and pedagogical internship «Problems and strategies for the development of pedagogical and psychological education in Ukraine and EU countries»: Internship proceedings, June 21 – July 31, 2021. Riga, Latvia : «Baltija Publishing», 2021. 80 pages.

HEAD OF ORGANISING COMMITTEE

Romans Djakons Dr.sc.ing., Professor, Academician, ISMA President.

Each author is responsible for content and formation of his/her materials.

The reference is mandatory in case of republishing or citation.

Формування дослідницького стилю мислення у майбутніх учителів початкової школи Расівська І. М.	48
Психолого-педагогічний супровід навчально-професійної діяльності студентів-психологів Старинська Н. В.	51
Теоретичні аспекти формування навичок аргументації студентів медичних спеціальностей ЗВО Таможська І. В.	56
Активні та інтерактивні методи навчання у процесі підготовки майбутніх фахівців філологічних спеціальностей Торбенко І. О.	58
Розвиток іншомовної компетентності сучасного педагога в умовах інтеграції у освітній простір ЄС Фельцан І. М.	61
Формування емоційної компетентності в процесі професійного становлення психолога Циганчук Т. В.	65
Навчання української мови іноземних студентів медичних закладів вищої освіти Цуркан М. В.	68
Формування умінь і навичок у майбутніх психологів-практиків у процесі глибинного пізнання цілісності психіки Яценко Т. С., Євтушенко І. В., Лапченко І. О., Ткаченко К. В.	72

карти допомагає стежити за просуванням до мети та об'єктивно виставляти підсумкову оцінку.

Таким чином, завдяки застосуванню зазначених активних та інтерактивних методів навчання у процесі підготовки майбутніх фахівців філологічних спеціальностей вирішуються такі дидактичні завдання, як: повідомлення навчальної інформації під час проблемних лекцій, лекцій-бесід, лекцій із застосуванням елементів мозкової атаки; закріплення нових знань способом аналізу подій та інцидентів, інсценування проблемної ситуації; активізація обміну знаннями й досвідом у ділових імітаційних іграх.

Література:

1. Бодалев А. А. Психологические условия гуманного педагогического общения. *Советская педагогика*. 1990. № 2 . С. 65-71.
2. Демченко І. І. Імітаційне моделювання у квазіпрофесійній підготовці майбутнього вчителя образотворчого мистецтва. *Вісник Черкаського університету. Сер. Педагогічні науки*. 2009. Вип. 164. С. 82-87.
3. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології. Київ : Академвидав, 2004. 352 с.
4. Оргинський В. Л. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 472 с.

РОЗВИТОК ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СУЧАСНОГО ПЕДАГОГА В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЇ У ОСВІТНІЙ ПРОСТІР ЄС

Фельцан І. М.

доктор філософії,

старший викладач кафедри англійської філології

та методики викладання іноземних мов

Мукачівський державний університет

м. Мукачево, Україна

На даному етапі культурно-економічну взаємодію між країнами розглядають як одну із основоположних концепцій підтримки

толерантності у багатонаціональному соціумі. Ринок праці вимагає від фахівця володіння навичками, які б змогли гарантувати його мобільність у мінливих умовах професійного та особистісного функціонування. Іншомовну компетентність відносять до ключових для сучасного педагога, на якого покладено відповідальність за розвиток полікультурної особистості учня у контексті глобалізації, адже за своєю сутністю іншомовна освіта – це не лише оволодіння знаннями та вміннями з іноземної мови, а й пізнання культури народу, чия мова вивчається [1, с. 267].

Орієнтація України на входження у Європейський і світовий освітній простір зумовлює посилення уваги до оволодіння іноземною мовою на всіх рівнях національної системи освіти. Вища освіта відносить іншомовну підготовку фахівців до пріоритетних напрямів, що мотивує до вдосконалення змісту освітніх програм, про це свідчать варіативність дисциплін та годин для формування навичок володіння іноземною мовою студентів різних спеціальностей: іноземна мова професійного спрямування, ділова іноземна мова, іноземна мова для науковців, іноземна мова формального та неформального спілкування та ін.

У XXI ст. професіоналізм вчителя передбачає високий рівень інформаційної незалежності, вміння опрацьовувати різні види інформації, вміння вступати в комунікацію (спілкування), бути зрозумілим, спілкуватися без обмежень. Професійна підготовка фахівця повинна забезпечити знання та вільне володіння однією-двома європейськими мовами. Одна з основних складових Національної доктрини розвитку освіти України у XXI сторіччі – забезпечення умов для підготовки педагогів, які втілюватимуть на практиці новітні та ефективні навчальні методики й технології, за одночасної інтеграції всіх етапів навчально-виховного процесу з найкращими досягненнями міжнародної культури.

Роль учителя розширюється і набуває нового соціального значення, а потреби суспільства вимагають пошуку шляхів розширення доступу до навчальних можливостей, стимулювання та підтримки активного навчання вчителів [2, с. 34].

Вагомим аргументом на користь якісної іншомовної підготовки педагога є академічна мобільність фахівця, яку розглядають запорукою безперервного розвитку професійних навичок та збереження конкурентостійкості на ринку праці. Як відмічають

науковці (О. Тимченко, А. Паркінсон) проблема мобільності є актуальною для різних галузей науки: соціології, філософії, психології, педагогіки, економіки та демографії [4; 6], науковці досліджують інноваційні технології викладання іноземних мов в процесі підготовки студентів до академічної мобільності, організацію професійно-орієнтованого навчання іноземної мови в немовних вузах, формування іншомовної соціокультурної компетентності.

У своїй праці «Принципи розвитку глобальної компетенції» («The Rationale for Developing Global Competence») А. Паркінсон повідомляє про необхідність формування глобальної компетенції як нагальної необхідності для сучасного фахівця, що дозволяє успішно адаптуватися до більшості культур, науковець виділяє складові глобальної компетентності, в основі якої лежать аспекти іншомовної компетентності: вміння ставитися до інших культур як до цінності; вміння спілкуватися з представниками інших культур; бути знайомим з історією, політичною й економічною системами декількох цільових культур; володіти іноземною мовою на розмовному рівні; знати професійну (в том числі технічну) іноземну мову; вміння ефективно працювати чи керувати поліетнічним або полікультурним колективом; бути здатним вирішувати етнічні питання, пов'язані з культурними чи національними відмінностями; усвідомлювати можливі наслідки культурних відмінностей; розглядати себе не тільки як громадянина своєї країни, а й як «громадянина світу» [6, с.10-11; 5, с. 48].

У контексті аргументів наведених вище, особливо важливою сьогодні є проблематика розвитку необхідних іншомовних навичок під час професійної підготовки. У полі зору науковців знаходяться питання прогресивних методів та форм навчання, технологій, які б сприяли швидкому, ефективному та практичному оволодінню навичок іншомовного спілкування, могли підготувати до активного перебування в іншомовному професійному середовищі, сприяли розширенню особистого досвіду фахівця.

До найбільш прогресивних технологій та методів іншомовного навчання дорослих в Україні відносять: інформаційно-комунікативні, бінарні, тренінгові, проблемно-пошукові, рефлексивні, модульного та активного (туристичного) навчання. Принцип відповідності технологій іншомовного навчання потребам

студента є основоположний у контексті професійної освіти. Актуальності набувають порівняльні дослідження, адже уніфікація та аналіз передового світового досвіду сприяє виявленню найбільш ефективних методів навчання, що позитивно впливає на розвиток національної системи освіти. Зокрема, комплексний аналіз іншомовної освіти у Швеції дає змогу виявити 5 ключових напрямів розвитку культури іншомовного спілкування у закладах формальної та неформальної освіти країни: професійно-орієнтоване іншомовне спілкування; академічне іншомовне спілкування; міжособистісне іншомовне спілкування; дистанційне іншомовне спілкування; офіційно-ділове іншомовне спілкування [3, с. 95].

Беручи до уваги динаміку змін, у яких опиняється педагог у ХХІ ст., виникає необхідність реформування національної стратегії іншомовної освіти педагога, оптимізації змісту освітніх програм, розширення варіативності курсів з іноземної мови, виявлення ефективних методів та технологій навчання іноземних мов у вузах, фінансової підтримки безперервного іншомовного навчання педагогів.

Література:

1. Іванчук Г.П. Іншомовна комунікативна компетентність як складова професійної компетентності майбутнього вчителя іноземної мови. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2016. № 4 (58). С. 267-274
2. Кушніт У.В. Інтегративний підхід до розвитку професійної іншомовної компетентності вчителя фізики: дис...док. філос.: 015. Львів, 2020. 300 с.
3. Фельцан І.М. Розвиток культури іншомовного спілкування в освіті дорослих Швеції: дис...док.філос.: 011. Київ, 2020. 320 с.
4. Тимченко О. В. Професійна мобільність – один із критеріїв якісної підготовки майбутніх педагогів. *Народна освіта: Педагогічна наука*. 2019. № 3(39). URL: https://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=5935 (дата звернення: 19.06.2021)
5. Триндюк В.А. Формування готовності до академічної мобільності у студентів вищого технічного навчального закладу: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Луцьк, 2017. 273 с.

6. Parkinson A. The Rationale for Developing Global Competence. *Online Journal for Global Engineering Education*. 2009. URL: <https://digitalcommons.uri.edu/ojgee/vol4/iss2/2/>

ФОРМУВАННЯ ЕМОЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ ПСИХОЛОГА

Циганчук Т. В.

*кандидат психологічних наук,
доцент кафедри практичної психології
Київський університет імені Бориса Грінченка
м. Київ, Україна*

Доповідь присвячена ролі емоційного інтелекту та емоційної компетентності в процесі професійного становлення психолога.

Визначається важливість формування емоційної компетентності для професійної діяльності спеціаліста в галузі психології.

Емоційний інтелект розглядається на рівні здатності розуміти власні емоції та емоції інших людей, асимілювати їх в мислення. Емоційний інтелект лежить в основі емоційного сприйняття, пізнання, регуляції емоційної сфери. Від рівня емоційного інтелекту залежить можливість свідомо керувати емоційною сферою [1].

Емоційний інтелект стає основою формування емоційної компетентності – здатності особистості здійснювати оптимальну координацію між емоціями і цілеспрямованою поведінкою. Розуміти емоції важливо, проте для психолога також є значимим комплекс властивостей, що виявляються у чутливості до розбіжності між очікуваним і отриманим результатом, в почутті задоволеності досягнутим, умінні особистості співвідносити стиль реагування зі своїми домінуючими потребами й параметрами конкретної ситуації.

Загальний рівень емоційного інтелекту та компетентності залежить від низки індивідуально-психологічних властивостей, що зумовлює необхідність, при розробці методів підвищення рівня

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>